

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ВЪРХОВЕН
КАСАЦИОНЕН
СЪД

ИЗХ. № У-109.
21.01.2020г.

НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх. № КП-953-03-108
дата 22.01.2020 г.

**ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА КОМИСИЯТА
ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

На изх. № КП -953-03-108/19.12.2019 г.

Относно: Становище на ВКС, Наказателна колегия относно проект за Закон за допълнение на Наказателния кодекс, 954-01-88, внесен от Лъчезар Богомилов Иванов и група народни представители на 18.12.2019 г.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО АЛЕКСАНДРОВА,

Във връзка с писмо от Комисията по правни въпроси на НС на Република България под горния номер, приложено изпращам на Вашето внимание становище на Върховния касационен съд на Република България, Наказателна колегия, относно изпратения ни проект на Закон за допълнение на Наказателния кодекс № 954-01-88, внесен от Лъчезар Богомилов Иванов и група народни представители на 18.12.2019 г.

Приложение: съгласно текста.

С уважение,

**ГАЛИНА ЗАХАРОВА
ЗАМЕСТНИК – ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ВКС
И ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАКАЗАТЕЛНА КОЛЕГИЯ НА ВКС**

НАКАЗАТЕЛНА КОЛЕГИЯ НА ВЪРХОВНИЯ КАСАЦИОНЕН СЪД

СТ А Н О В И Щ Е

Относно законопроект за допълнение на Наказателния кодекс, № 954-01-88, внесен от Лъчезар Богомилов Иванов, Борис Янков Ячев, Гергана Желязкова Стефанова, Пламен Дулчев Нунев, Нигяр Сахлим Джафер и Адлен Шукри Шевкед на 18.12.2019 г.

Постъпило е писмо от председателя на Комисията по правни въпроси на Народното събрание на Република България, с което ВКС е поканен да представи становище по внесения на 18.12.2019 г. от народните представители Лъчезар Богомилов Иванов, Борис Янков Ячев, Гергана Желязкова Стефанова, Пламен Дулчев Нунев, Нигяр Сахлим Джафер и Адлен Шукри Шевкед законопроект за допълнение на Наказателния кодекс.

Предлага се в разпоредбата на чл.343б, ал.3 от НК след думата „аналози“ да се добави изречението „установена по надлежния ред.“

След анализ на предложението за изменение на текст на Наказателна колегия на ВКС намира, че следва да бъде изразена принципна подкрепа за необходимостта от изменение в тази разпоредба на НК. Настоящата редакция на чл.343б, ал.3 от НК е твърде обща и създава сериозни затруднения за правилното ѝ прилагане.

Логично забраната за управление на МПС след употреба на наркотични вещества или техни аналози е въведена, за да предотврати опасността от въздействието им върху водачите на МПС и като последица – от създаване на предпоставки за пътно-транспортни произшествия. Поради различното естество на тези вещества в сравнение с алкохола обаче, за който са въведени конкретни стойности (установени чрез медицински изследвания) за реализиране на административна или наказателна отговорност, при употреба на наркотични вещества или техни аналози се стига до реализиране на наказателна отговорност и в случаи, когато предходен прием на такива вещества отдавна няма ефект върху способностите на субекта на престъплението да управлява безопасно МПС – т.е. стига се до обективна отговорност, поради липса на умисъл у дееца за това, че е под влияние на наркотично вещество (или негов аналог). Това е така, защото при употреба на алкохол по научен път са утвърдени показатели, водещи до повлияване на водача по начин, който го прави опасен при

управлението на превозно средство, каквито проучвания до момента не са извършвани за конкретното влияние на наркотичните вещества и техните аналози, и не са утвърдени показатели, които да доведат до съставомерно поведение от страна на дееца при управление на превозно средство.

В тази връзка предлаганата законодателна промяна е стъпка към преодоляване на съществуващата противоречива съдебна практика при прилагането на разпоредбата на чл.343б, ал.3 от НК, но не е достатъчна. Липсата на признак от обективна страна в състава на престъплението, който да оправдава реализирането на наказателна отговорност при управление на МПС след употреба на наркотични вещества или техни аналози, в редица случаи има за последица неоправдана репресия спрямо лица, които обективно не са имали противоправно поведение, а в други – води до невъзможност за реализиране на такава отговорност от лица, които реално са извършили това престъпление. Такъв резултат е възможен поради наличието на различни по вид наркотични вещества (и техни аналози), различното им въздействие върху човешкия организъм, различните процеси при елиминацията им и поради различния начин, по който тяхната употреба може да бъде установена. Като възможни признаци от обективна страна в състава на престъплението по чл.343б ал.3 от НК биха могли да бъдат въведени: количествен критерий (както е решен проблемът с употребата на алкохол) или качествен – например въздействие върху уменията на дееца да управлява МПС (което следва да бъде установявано по експертен път). Кой от вариантите би било удачно да се избере, следва да бъде решено след внимателно проучване на различните хипотези на противоречиво прилагане на разпоредбата.

Наред с това е необходимо да се посочи още, че простото препращане към Наредба № 1/2017 г. за реда за установяване на концентрация на алкохол в кръвта и/или употребата на наркотични вещества или техни аналози също не може да реши проблемите с правилното прилагане на нормата на чл.343б ал.3 от НК. Това е така, защото и в нея липсват надлежни критерии за това кои от установените вещества в теста на слюнка или в кръвен тест обективно сочат на употреба от страна на водача на наркотично вещество и в какъв период от време преди проверката, което да обоснове обществената опасност на деянието му и необходимостта от реализиране на наказателна отговорност – каквато е целта на вносителите на законопроекта според мотивите към него. Пример за проблем, породен от липса на критерии кои от метаболитите и в каква концентрация сочат на употреба на наркотични вещества, както и в какъв период преди управлението на МПС, е опасността от установяване на метаболити на

продукти, които са легално разпространявани в магазинната мрежа въз основа на надлежни сертификати от компетентните органи – напр. CBD (Канабидиол), който не е психоактивно вещество, но може да се отчита от тестовете като THC (тетрахидроканабиол, което е психоактивното вещество на марихуаната). Безспорно в такива хипотези рискът от осъществяване на наказателна репресия над невинни лица е сериозен. Ето защо намираме, че за да се постигне целта на предложения законопроект е необходим комплексен подход в правната регламентация на проблема с управление на МПС след употреба на наркотични вещества или техни аналози, който да се основава на експертен анализ.

С оглед изложеното Наказателна колегия на ВКС предлага приемането на предложения законопроект за изменения в разпоредбата на чл.343б, ал.3 от НК да бъде отложено, като изготвянето му се възложи на междуведомствена работна група, за участие в която декларираме готовност. Единствено така е възможно законодателната намеса да бъде осъществена въз основа на професионален анализ на емпиричен материал и надлежни научни изследвания за установяване на конкретни параметри, оправдаващи търсенето на наказателна отговорност.

Изготвено от
аналитичното звено
към НК на ВКС: